

kerheden, saa at der ikke opstod nogen Fare derved, som der er nu. Med Hensyn til Brugen af Arsenikvand vil jeg sige rent ud, at vi ville have mere Sikkerhed eller i alt Fald lige saa stor Sikkerhed ved at overlade det til en saadan Mand, som vi have nu, da Dyragerne ere alene derom. Dyragerne kunne endydermere ikke bestride Kreaturvassen i den Tid, da Folk ville have det, og naar de have en hel Mængde eller skulle over et helt Sogn eller en hel By paa een Dag for at vasse Kreaturer, saa bliver det ikke gjort med den tilbørlige Omhu, hvormed det bør gjøres. Derfor tror jeg, at der kunde være Anledning til at foretage en Forandring i Lovgivningen om Dyragerne, og jeg skal saaledes anbefale det høie Thing at vedtage denne Indstilling, og særlig skal jeg henlede Ministeriets Opmærksomhed paa, at Lovgivningen efter min Mening i saa Henseende trænger til en Revision.

Berg: Det er kun et Par Bemærkninger, jeg vil gjøre lige over for det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) i al Tævnhed. Jeg tror nok, at han noget for stærkt gif løs paa Udvalget, hvilket jeg imidlertid skal overlade til den høitærede Ordfører at bevare — og paa os enkelte Medlemmer i Særdeleshed, som have voøet at indstille de to Andragender, han nævnte. Jeg skjønner ikke rettere, end at det er fuldt vel begrundet at bede Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet om at tage under Overveelse, hvorvidt der ikke maatte være nogen Anledning til at forandre den Betingelse for Tilstedelsen til Altergang, der ligger i Konfirmationsattesten. Vi have ingen Anden at henvende os til derom, naar vi skulle tale om disse Sager, der gives ingen Anden, og jeg haaber ogsaa, at vi aldrig ville faae nogen anden Lovgivningsmagt end Rigsdagen angaaende det folkekirkelige Forhold. (Ville: Alle folkekirkelige Forhold?) angaaende det folkekirkelige Forhold. — Det ærede Medlem maa være lidt taalmodig, nu skal jeg komme videre. Jeg anser dette Spørgsmaal for alvorligt og vigtigt nok til at behandles en Limestid i det danske Folkething, og jeg anser dette Spørgsmaal for alvorligt og vigtigt nok for en Kirke- og Undervisningsminister til at gjøre det til Gjensand for Overveelse for sig selv og sine Biskopper i et Cirkulære. Maaske der dog under denne Overveelse kunde flyde andre Forhold ind med, saa at vi en Gang atter kunde faae lidt Bevægelse paa dette Omraade, der kunde løse somme Baand, som snære, og forandre andre Baand, selv om det skulde blive i en noget anden Grad end tidligere. Jeg veed ikke, hvorvidt en saadan Betingelse for at stedes til Altergang kan borttages ad administrativt Veie, altsaa ved en kongelig Resolution eller ved en ministeriel Resolution — thi det kan vel neppe ligge i den enkelte Biskops Magt inden for hans Stift at gjøre det, det tror jeg ikke —

altsaa ved et Skridt fra den ærede ansvarlige Kirke- og Undervisningsministers Side. Jeg veed ikke, om det kan lade sig gjøre administrativt, men jeg sætter, at det nu lader sig gjøre administrativt, og vi ønske det gjort, og da have vi naturligvis ingen anden Veie, naar vi ville have Impulsen rettet derhen, end at henvende os til vor Minister; thi det er ikke vore Biskopper men vor Minister, vi forhandle med. Men skulde Ministeren ved Overveelse af dette Spørgsmaal komme til Erkjendelse af, at for saa vidt Forholdet skal forandres, maa i Følge den bestaaende Lovgivning dette ske ved Lov, saa har den ærede Minister da heller ikke Andet at gjøre end at henvende sig til os. Jeg tror ikke, at det er meget let gjort færdigt, hvilke Ting der af kirkelige Spørgsmaal hører under Lovgivningsmagtens Omraade, og om hvilke Spørgsmaal angaaende disse Forhold f. Ex. den i mange Stykker bestaaende Chr. V. danske Lov gjælder, hvilke Spørgsmaal der skal afgjøres ved Lovgivningsmagten, og hvilke der skal afgjøres administrativt. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Ville) har faaet dette oplyst i sit Foredrag om dette Andragende. Men jeg siger kun, at hvad enten det skal afgjøres administrativt eller ad Lovgivningsveien, have vi kun een Veie at gaa, nemlig at henvende os til vor Minister. Dette var det ene Spørgsmaal, som jeg, da Heilighed forelaa i dette Andragende, tillige med den ærede Ordfører og de andre Medlemmer var med til at tage fat paa. Men der er uegnetlig et andet Spørgsmaal, og det er et Spørgsmaal, som den ærede Ordfører klart og tydeligt har betegnet her i Indstillingen, saaledes: "...samt om, at borgerligt Ægteskab tillades og stilles lige med det kirkelige inden for Folketirken" (Th. Nielsen: Det staaar ogsaa i Andragendet!), Sa, det staaar ogsaa i Andragendet. Det er altsaa den Feiltagelse, Andragerne have gjort sig skyldige i, — skjøndt der vist er Mange, der have staaet tvivlende overfor dette Spørgsmaal, — hvor vidt deres Ægteskab efter at være indgaaet borgerligt udenfor Folketirken er gyldigt, naar de optræde i Folketirken, Noget, jeg for mit Vedkommende ikke nærer Tvivl om er Tilfældet. Men denne Feiltagelse i deres Andragende skal man ikke hængesig i, thi der kommer neppe noget Andragende ind til os, selv skrevet af de lærdeste Mænd, uden at der er Feil ved det; hvis man tog Brangstben og gennemgik de enkelte Ting, saa fik man albrig Lov til at indføre noget Andragende her til Thinget. Men man skal hængesig i Sagen selv, i det almindelige Spørgsmaal, om borgerligt Ægteskabs Indførelse her til Lands skal ske i den Form, som Andragerne her have foreslaaet, om det borgerlige Ægteskab skal stilles lige med det kirkelige, eller om der som i Preussen skal være befalet borgerligt Ægteskab og Frihed for det kirkelige (En Stemme: Det er ikke det, der